ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΡΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΟΝΗΣΗ σε ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΑ και ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ (Ιούνιος - Αύγουστος 2025) (ΚΜΚ 09/2025)

1. Κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο του 2025, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα διεξαγάγει εκστρατεία επιθεωρήσεων σε εργοτάξια και υποστατικά διαφόρων οικονομικών δραστηριοτήτων όπου εκτελούνται υπαίθριες εργασίες και ενδέχεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες να είναι ιδιαίτερα αυξημένη η θερμική καταπόνηση των εργαζομένων.

2. Οι επιθεωρήσεις θα επικεντρωθούν κυρίως στον έλεγχο συμμόρφωσης με τις βασικές πρόνοιες της Νομοθεσίας για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, σε σχέση με την εφαρμογή προληπτικών και προστατευτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που αφορούν τη θερμική καταπόνηση των εργαζομένων. Νοείται ότι, θα ελέγχεται παράλληλα και η συμμόρφωση με τις διατάξεις της εν λόγω Νομοθεσίας για την αντιμετώπιση άλλων κινδύνων.

3. Υπενθυμίζεται ότι, για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων σε κλειστούς ή υπαίθριους χώρους, οι εργοδότες και τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα πρέπει να εφαρμόζουν τις πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) Διαταγμάτων του 2014 έως 2023 (Κ.Δ.Π. 291/2014, Κ.Δ.Π. 206/2020 και Κ.Δ.Π. 231/2023), τα οποία είναι διαθέσιμα, μαζί με σχετική πληροφόρηση, στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

4. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω Κώδικα και ειδικά όσον αφορά εργασίες σε υπαίθριους χώρους, τόσο οι εργοδότες όσο και οι αυτοεργοδοτούμενοι θα πρέπει να μετρούν τις παραμέτρους που συμβάλλουν στη θερμική καταπόνηση, όπως τη θερμοκρασία αέρα και τη σχετική υγρασία ή / και να παρακολουθούν τα δελτία καιρού και τις προβλέψεις της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας και αναλόγως να ρυθμίζουν τις εργασίες τους. Σημειώνεται ότι, στην αγορά διατίθενται ειδικά όργανα για ταυτόχρονη μέτρηση της θερμοκρασίας ξηρού θερμομέτρου και υγρασίας.

5. Για σκοπούς τεκμηρίωσης της παρακολούθησης των συνθηκών θερμοκρασίας και υγρασίας, καθώς και της απαιτούμενης αλλαγής εργασίας / ανάπαυσης και άλλων μέτρων, οι εργοδότες και τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα πρέπει να καταγράφουν τις πιο πάνω μετρήσεις και τα μέτρα στον Πίνακα 14 του Κώδικα με τίτλο «Καταγραφή συνθηκών θερμοκρασίας και υγρασίας, αλλαγής εργασίας / ανάπαυσης ανά ώρα και μέτρων» όταν επικρατούν συνθήκες υψηλής θερμοκρασίας σε συνδυασμό με τη σχετική υγρασία και να ενεργούν σύμφωνα με τον Πίνακα 12 του Κώδικα με τίτλο «Επιβαλλόμενη σχέση εργασίας – αλλαγή εργασίας/ανάπαυσης», δηλαδή να μειώνουν ή και να διακόπτουν τις εργασίες που διεξάγουν.

Επιπρόσθετα, σε κάθε περίπτωση προειδοποίησης του Τμήματος Μετεωρολογίας όπου εκδίδεται για εξαιρετικά υψηλή θερμοκρασία (πορτοκαλί ή κόκκινο επίπεδο επικινδυνότητας) ισχύουν οι ειδικές πρόνοιες του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) Τροποποιητικού Διατάγματος του 2023, για την απαιτούμενη διακοπή εργασιών.

6. Για σκοπούς πληροφόρησης, κατάλογος των σημείων ελέγχου μαζί με τις αντίστοιχες επεξηγήσεις των βασικών κινδύνων και μέτρων προστασίας και πρόληψης, στα οποία εστιάζεται η φετινή εκστρατεία φαίνεται στο **Παράρτημα**.

7. Στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ είναι διαθέσιμος Σύντομος Οδηγός Κώδικα Πρακτικής για τη θερμική καταπόνηση των Εργαζομένων, ο οποίος περιλαμβάνει τις βασικές πρόνοιες του Κώδικα και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας και πρόληψης.

8. Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με τον αρμόδιο Λειτουργό Επιθεώρησης Εργασίας κ. Γιώργο Καλογερόπουλο στα τηλ. 22405651 / 22405623 ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση gkalogeropoulos@dli.mlsi.gov.cy.

Μάιος 2025

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΡΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΟΝΗΣΗ
σε ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΑ και ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ
(Ιούνιος - Αύγουστος 2025)

ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Ε1.	Καθορισμός στη Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ) ή στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας με βάση τη ΓΕΚ (για εργοτάξια) μέτρα για τη θερμική καταπόνηση των εργαζομένων.
Ε2.	Ύπαρξη κατάλληλων οργάνων μέτρησης θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας.
Ε3.	Τήρηση στοιχείων για τεκμηρίωση της παρακολούθησης της θερμικής καταπόνησης και καθορισμού μέτρων (Πίνακας 14).
Ε4.	Λήψη κατάλληλων τεχνικών μέτρων.
Ε5.	Ύπαρξη κατάλληλων διαμορφωμένων χώρων για διαλείμματα.
Ε6.	Προγραμματισμός εργασιών για μείωση της θερμικής καταπόνησης.
Ε7.	Διάθεση πόσιμου και δροσερού νερού.
Ε8.	Χρήση κατάλληλου ιματισμού.
Ε9.	Ρύθμιση της εργασίας μέσω αλλαγής ή επαρκών διαλειμμάτων ή διακοπής εργασιών, όπου απαιτείται.
Ε10.	Κατάλληλη ενημέρωση των εργοδοτούμενων για τους κινδύνους από τη θερμική καταπόνηση και τα μέτρα προστασίας και πρόληψης για τους κινδύνους αυτούς.
Ε11.	Ύπαρξη κατάλληλης περίφραξη εργοταξίου
Ε12.	Ύπαρξη προστασίας σε άκρα δαπέδων και κάλυψη ανοιγμάτων
Ε13.	Ύπαρξη Κατάλληλων ικριωμάτων (Έδραση/ Στήριξη, Ευστάθεια/ Στερέωση, Ασφαλής Πρόσβαση, Προστασία των άκρων και έκθεση επιθεώρησης ικριωμάτων)
Ε14.	Ύπαρξη κατάλληλης προσωρινής ηλεκτρικής παροχής (Παροχή ΑΗΚ/ Κατάλληλη ηλεκτρογεννήτρια, Αυτόματοι διακόπτες διαρροής (RCDs), ευαισθησίας 30mA στους πίνακες διανομής, ικανοποιητικός αριθμός ρευματοδοτών)

Επεξήγηση Σημείων Ελέγχου

Κατά τις επιθεωρήσεις θα ελέγχονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1: Ο καθορισμός των απαιτούμενων προληπτικών και προστατευτικών μέτρων ανά θέση εργασίας και ανά δραστηριότητα, με βάση τη Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων **(ΓΕΚ),** για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προέρχονται από τη θερμική καταπόνηση των προσώπων στην εργασία και στην περίπτωση των εργοταξίων, αν τα μέτρα αυτά καθορίζονται στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας **(ΣΑΥ)** του έργου.

2: Η διάθεση στο χώρο εργασίας **οργάνων μέτρησης** που μετρούν και υπολογίζουν τη θερμοκρασία του αέρα και τη σχετική υγρασία.

3: Η τήρηση κατάλληλα συμπληρωμένου του Πίνακα 14, του Κώδικα Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων, με τα **στοιχεία για τις μετρήσεις** θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας, τις ημέρες κατά τις οποίες επικράτησαν συνθήκες θερμικής καταπόνησης και τα μέτρα που είχαν ληφθεί τις ημέρες αυτές. Τα μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν διαλείμματα, αλλαγή θέσης εργασίας, διακοπή της εργασίας, αλλαγή του προγράμματος εργασίας. Η συμπλήρωση του Πίνακα 14 και τα μέτρα καθορίζονται σε συνεργασία των εργοδοτών με τους **τοπικούς Αντιπροσώπους Ασφαλείας των εργαζομένων**.

4: Η λήψη των **κατάλληλων τεχνικών μέτρων**, όπου αυτό εφαρμόζεται, όπως χρήση σκέπαστρου, εξοπλισμού ψύξης, θερμομόνωσης, εξαερισμού.

5: Η διάθεση στο χώρο εργασίας κατάλληλα διαμορφωμένων χώρων για να προστατεύονται οι εργαζόμενοι από τη θερμική καταπόνηση όταν κάνουν **διαλείμματα** (π.χ. στεγασμένος χώρος με καθίσματα).

6: Ο εκ των προτέρων **προγραμματισμός** των εργασιών ώστε (α) οι κοπιαστικότερες εργασίες να γίνονται τις ώρες που είναι χαμηλότερες οι θερμοκρασίες, π.χ. οι σκυροδετήσεις πολύ πρωί ή το βράδυ με τη χρήση κατάλληλου φωτισμού και (β) να περιορίζεται ή διακόπτεται η εκτέλεση εργασιών που εκθέτουν τα πρόσωπα στην εργασία σε απευθείας ηλιακή ακτινοβολία μεταξύ των ωρών 12:00 και 16:00 και τα μέτρα αυτά καταγράφονται στη ΓΕΚ ή σε περίπτωση εργοταξίων, στο ΣΑΥ.

7: Η παροχή, με οποιονδήποτε τρόπο, από τον εργοδότη προς τους εργοδοτούμενούς του, **πόσιμου και δροσερού νερού**.

8: Η χρήση από τα πρόσωπα στην εργασία **ελαφρών και χαλαρών ειδών ένδυσης** που «αναπνέουν», π.χ. βαμβακερά.

9: Η εφαρμογή διευθετήσεων για τη ρύθμιση της εργασίας, ώστε τα πρόσωπα στην εργασία να **αλλάζουν θέσεις εργασίας ή να κάνουν επαρκή διαλείμματα ή να διακόπτονται οι εργασίες**, όπου απαιτείται, σύμφωνα με το Πίνακα 12 του Κώδικα Πρακτικής για τη θερμική καταπόνηση των Εργαζομένων.
Επιπρόσθετα, σε κάθε περίπτωση προειδοποίησης του Τμήματος Μετεωρολογίας που εκδίδεται για εξαιρετικά υψηλή θερμοκρασία (πορτοκαλί ή κόκκινο επίπεδο επικινδυνότητας) η εφαρμογή των προνοιών του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) Τροποποιητικού Διατάγματος του 2023.

10: Η ενημέρωση των προσώπων στην εργασία **για τους κινδύνους από τη θερμική καταπόνηση** και για τα μέτρα προστασίας και πρόληψης για τους κινδύνους αυτούς που αφορούν ειδικά την εργασία τους.

11: Η αποτελεσματική απομόνωση του χώρου του εργοταξίου, περιλαμβανομένων και των βοηθητικών χώρων αποθήκευσης και εξοπλισμού, μέσω κατάλληλης περίφραξης επαρκούς αντοχής και ύψους τουλάχιστον 1.80 m, καθώς και ευκρινούς και εμφανούς σήμανσης, ώστε να εμποδίζεται η είσοδος σε πρόσωπα που δεν έχουν σχετική άδεια ή εξουσία. Στις περιπτώσεις έργων σε οδικές αρτηρίες, επιπρόσθετα, πρέπει να υπάρχουν κατάλληλα και επαρκή συστήματα αναχαίτισης, όπως στηθαία ασφάλειας (safety barriers) με ανάλογη ρύθμιση του ορίου ταχύτητας, σε συνεργασία με την Αστυνομία ή / και άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες.

12: Η επαρκής προστασία των άκρων των δαπέδων και οροφών, ώστε να αποφεύγονται οι πτώσεις από ύψος με κατάλληλα και στερεά κιγκλιδώματα με επαρκές ύψος και οριζόντια στοιχεία (1,10 m και στα 0,45 m), ή άλλα ισοδύναμα εμπόδια.
Επίσης, η επαρκής προστασία όλων των ανοιγμάτων στα δάπεδα και άλλες οριζόντιες επιφάνειες, στους τοίχους και στις άλλες κατακόρυφες επιφάνειες, ώστε να αποφεύγονται οι πτώσεις από ύψος με κατάλληλα καλύμματα ή και στερεά κιγκλιδώματα με επαρκές ύψος και οριζόντια στοιχεία (1,10 m και στα 0,45 m), ή άλλα ισοδύναμα εμπόδια

13: Η στήριξη των ορθοστατών των ικριωμάτων σε κατάλληλα πέλματα, σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης του κατασκευαστή ή αρμόδιου μηχανικού που ετοίμασε τους υπολογισμούς / στατική μελέτη για τα ικριώματα και η στήριξη των πελμάτων των ορθοστατών πάνω σε βάσεις από μαδέρια και ομαλό έδαφος ή δάπεδο επαρκούς αντοχής.
Η ακλόνητη σύνδεση των ικριωμάτων με το κτήριο / την κατασκευή με τη χρήση επαρκών και κατάλληλων εξαρτημάτων, τα οποία είναι τοποθετημένα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης του κατασκευαστή. Στις περιπτώσεις όπου τα ικριώματα δεν συνάδουν με τα Κυπριακά ή άλλα ισοδύναμα πρότυπα πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμοι υπολογισμοί και σχέδιο διαμόρφωσης από αρμόδιο Μηχανικό που να επιβεβαιώνουν την επαρκή αντοχή και καταλληλότητα, καθώς και τις θέσεις τοποθέτησης των εξαρτημάτων αυτών.
Η ύπαρξη ασφαλούς πρόσβασης σε όλα τα επίπεδα των ικριώματων όπου αναμένεται να εκτελεστούν εργασίες όπως κατάλληλα κλιμακοστάσια ή κατάλληλες κλίμακες, ενσωματωμένες στα ικριώματα μεταξύ των δαπέδων τους.
Η προστασία όλων των άκρων των ικριωμάτων με κατάλληλο πλευρικό σύστημα προστασίας έναντι πτώσης ή στερεών κιγκλιδωμάτων με επαρκές ύψος που διαθέτουν και παραπέτο, σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης του κατασκευαστή ή αρμόδιου μηχανικού που ετοίμασε τους υπολογισμούς / στατική μελέτη για τα ικριώματα.
Η ύπαρξη διαθέσιμων εκθέσεων επιθεώρησης των ικριωμάτων όπως λίστες ελέγχου, στις οποίες αναφέρεται η ημερομηνία επιθεώρησης, το όνομα του αρμόδιου προσώπου που επιθεώρησε το ικρίωμα, ευρήματα επιθεώρησης κ.λπ. οι οποίες θα πρέπει να φυλάσσονται / καταχωρούνται στο αρχείο ασφάλειας του εργοταξίου. Οι εκθέσεις αυτές πρέπει να θεωρούνται από τον Συντονιστή Α&Υ Εκτέλεσης και να ενημερώνεται σχετικά το ημερολόγιο του εργοταξίου.
Η επιθεώρηση των ικριωμάτων από αρμόδιο πρόσωπο και η ετοιμασία των πιο πάνω εκθέσεων επιθεώρησης α) πριν από την έναρξη της χρήσης τους και σε χρονική περίοδο μικρότερη από 3 ημέρες πριν τη χρήση τους, β) στη συνέχεια, κατά τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις επτά (7) ημερολογιακές ημέρες, γ) μετά από κάθε μετατροπή, περίοδο αχρησίας, κατάρρευση, κακοκαιρία ή σεισμική δόνηση ή μετά από οποιεσδήποτε περιστάσεις που μπορούν να επηρεάσουν την αντοχή ή τη σταθερότητά τους.

14: Η ύπαρξη (α) πιστοποιητικού ελέγχου από την ΑΗΚ, εάν η προσωρινή ηλεκτρική παροχή στο εργοτάξιο παρέχεται από την ΑΗΚ ή (β) η ύπαρξη πιστοποιητικού ελέγχου από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία Κύπρου, εάν η προσωρινή ηλεκτρική παροχή στο εργοτάξιο παρέχεται από ηλεκτρογεννήτρια. Το σημείο εισαγωγής της προσωρινής ηλεκτρικής παροχής με τον σχετικό εξοπλισμό (ξύλινο κουτί) πρέπει να βρίσκεται εντός του περιφραγμένου χώρου του εργοταξίου. Η γεννήτρια πρέπει να είναι γειωμένη και να διαθέτει κατάλληλα μέσα προστασίας RCDs 30mA στα κυκλώματα ρευματοδοτών.
Η ύπαρξη στους πίνακες διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αυτόματων διακοπτών διαρροής (Residual Current Devices, RCDs), ευαισθησίας 30mA, ή η χρησιμοποίηση φορητών RCDs για την προστασία των συσκευών και των ηλεκτρικών καλωδίων που τροφοδοτούνται μέσω ρευματοδοτών 13A. Τα RCDs πρέπει να ελέγχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ενεργοποιώντας το κομβίο “test”, το οποίο βρίσκεται πάνω σε αυτά.
Η ύπαρξη, σε προσιτή θέση, κοντά στις θέσεις εργασίας, επαρκών σε αριθμό, πινάκων διανομής και ρευματοδοτών εγκαταστημένων μόνιμα και σταθερά για σκοπούς τροφοδοσίας των φορητών ή κινητών συσκευών ή του εξοπλισμού εργασίας, ώστε να αποφεύγεται η χρήση ευκάμπτων καλωδίων μεγάλου μήκους.